

Een eigen bedrijf: wie droomt er niet van?

Een eigen zaak, wie droomt er niet van? Veel mensen zouden stiekem ooit een eigen restaurantje beginnen, of een sportschool, of een garage, of een ... De mogelijkheden lijken eindeloos, maar om van een plan een succes te maken, moet je wel wat in huis hebben. Dat hebben de mensen in Een Wereldzaak, een nieuwe tv-serie van de NPS over succesvolle multiculturele ondernemers.

Vanaf 23 februari start de NPS met een serie in twaalf delen met portretten van succesvolle multiculturele ondernemers. Een serie boeiende portretten van de mensen achter een goedlopend restaurant, een succesvolle skipiste, of een bloeiend importbedrijf. Een Marokkaan die Hollandse nieuwe verkoopt in Rotterdam, Surinamers met een indoor skihal, een Nederlander die Turkse yoghurt verkoopt. Kortom, mensen met een wereldzaak, die een gat in de markt zagen en hun weg gevonden hebben in de Nederlandse samenleving en regels.

Een Wereldzaak laat zien waarin multiculturele ondernemers verschillen - of juist niet - van Nederlandse ondernemers. Dat gebeurt aan de hand van verschillende thema's. De eerste aflevering gaat bijvoorbeeld over starters; hoe komen ze op het idee en hoe pakken ze het aan? Andere onderwerpen zijn: motieven - waarom wil je ondernemer worden, waar begin je aan? Of: familie - welke rol spelen familieleden en -tradities, is opvolging vanzelfsprekend? En: marketing - hoe benader je jouw doelgroep, hoe speel je in op culturele verschillen, enzovoort. De serie is geen cursus ondernemen voor allochtonen, wel een serie die een verfrissende kijk geeft op allochtone ondernemers en mensen wil informeren en inspireren.

Een paar voorbeelden

Lionel en Ilker

De jonge Surinamer Lionel en de Turkse Ilker zijn al van jongs af aan vrienden.

Toen ze nog klein waren droomden ze er al van om samen een bedrijf te starten. Als puber openden ze alvast een gezamenlijke spaarrekening. Nu ze respectievelijk 26 en 23 jaar zijn en hun opleiding aan de HES afronden, hebben ze de spaarrekening aangesproken voor het opzetten van hun eigen bedrijf: een agentschap / importhandel.

Surinamers in de sneeuw

Twee Surinaamse broers hebben acht jaar geleden een indoor skihal geopend in Eindhoven. De investeringen en risico's waren groot en de broers hebben zeer hard moeten werken voor hun succes. "Als Surinamer moet je minstens twee keer zo goed kunnen skiën om serieus genomen te worden als instructeur", aldus een van de broers.

'Mevrouw' de Faria

De Portugese mevrouw de Faria is eigenares van een vliegmaatschappij en op 9 november 2001 gekozen tot zwarte zakenvrouw van het jaar. Haar bedrijf regelt onder andere vervoer van personen en bijzondere vracht, van voetbalteams als Anderlecht en PSV, tot eendagskuikens en de Formule 1-wagen van Michael Schumacher. Mevrouw de Faria werkt samen met haar man, zus en zwager. Toch is Faravia geen familiebedrijf. Mevrouw de Faria: "Mijn familie werkt voor mij, ik ben de directeur. Op de werkvloer ben ik mevrouw de Faria voor hun!"

Voor meer info:

www.nps.nl/eenwereldzaak

Haps en Debekoglu

Foto NPS

Een Wereldzaak

Surinamers en sneeuw, Marokanen en Hollandse nieuwe. Niet de meest voor de hand liggende associaties, maar helemaal niet zo onwaarschijnlijk. Vanmiddag start de NPS met de 12-delige serie *Een Wereldzaak*, waarin allochtonen worden geportretteerd die een gat in de markt zagen in een vreemd land. Succesvolle multiculturele ondernemers zoals Lionel Haps en Ilker Debekoglu die we in de eerste aflevering te zien krijgen. Ze gaan het agentschap voeren van twee grote Turkse bedrijven in porselein en lichtarmaturen. Verderop in de serie een Surinamer met een indoor skihal en een Marokkaanse haringverkooper. *Nederland 3, 15.55 uur.*

Mensen met een wereldzaak

Een Marokkaan die Hollandse Nieuwe verkoopt in Rotterdam. Een Nederlander die Turkse yoghurt verkoopt, Surinamers met een indoor skihal. Ze komen allemaal voorbij in de twaalfdelige reeks *Een Wereldzaak* waarin ondernemers worden gevolgd in hun weg naar het succes. In de eerste aflevering draait alles rond starters. Hoe komen ze op het idee, hoe pakken ze het aan? Deze vragen worden o.a. gesteld aan het vriendenduo Lionel uit Suriname en Ilker uit Turkije, die als kind er al van droomden om samen in zaken te gaan. Als puber openden ze een gezamenlijke bankrekening. Nu, 26 en 23 jaar, spreken ze hun spaargeld aan voor het opstarten van hun eigen firma.

Lionel (l) en Ilker zien met hun eigen bedrijf een jongensdroom in vervulling gaan.

ZATERDAG 23 FEBRUARI & ZONDAG 24 FEBRUARI 2002

NRC

TE

TV VOORAF ZATERDAG

Gewone starters met dromen en sores

Het AVC: Een Wereldzaak, NPS, Ned.3, 15.55-16.25u.

Door AHMET OLGUN

Wilde hij zijn materiële dromen verwezenlijken, dan moest hij voetballer worden of de loterij winnen. Aangezien de 26-jarige student Lionel Haps de talenten van Kluivert en het domme geduld mist, bleef er maar één optie over: de handel. Haps en zijn jeugdvriend en zakenpartner Ilker Debekoglu spaarden al zes jaar op een gezamenlijke rekening om na de afronding van hun studie eigen baas te worden en veel geld binnen te halen. Nu zij bijna afgestudeerd zijn, hebben ze hun spaargeld van de bank gehaald. Want ze hebben na een gedegen onderzoek een gat in de markt ontdekt. Ze voeren sinds kort het agentschap van twee grote Turkse bedrijven in porselein en lichtarmaturen.

Positivo's overheersen tegenwoordig in het multiculturele landschap van de media. Jij bent multi-culti en je wilt wat! De overkill aan negatieve berichtgeving in het verleden levert een andere inflatie op, die van de allochtonen die juist goed bezig zijn. (Studenten)verenigingen van positief ingestelde Marokkanen zijn de afge-

De leidsters van kinderdagverblijf Nala. (Foto NPS)

lopen tijd massaal uit de grond gestampt. De boodschap voor de (blanke) buitenwereld is simpel: niet alle Marokkanen vormen een last voor de samenleving. In werkelijkheid werken de leden, vaak gestoken in (mantel)pakken, aan hun zakelijke en huwelijkse netwerken.

Een Wereldzaak, een serie over succesvolle multiculturele ondernemers van de NPS, zet deze tendens voort. Allochtone starters worden gevolgd bij het opzetten van een onderneming. De kijker ziet geen tegenslagen, slechts successen. Zou dit ook te maken heb-

ben met de sponsoring van het programma door bedrijven en overheidsinstellingen?

Eigenlijk zijn de geportretteerden doodgewone starters met daarbijbehorende dromen en sores. En van succes is pas sprake als ondernemers om hun ondernemersschap worden neergezet en niet om hun etniciteit. Het eerste eist bepaalde kwaliteiten, het tweede krijg je mee van je ouders. Of vinden de programmamakers de combinatie an sich een succes?

Neem de Antilliaan Marlon Vrolijk, die na belastingontduiking in de cel belandde en daar nog meer gemotiveerd raakte. Na zijn vrijlating schiep hij zelf een tweede kans en begon hij een grafisch zandstraalbedrijf voor gevelreiniging, nadat hij samen met veel instanties de lange weg naar een eigen bedrijf heeft doorlopen. Sinds eind januari lopen de klanten zijn zaak, het enige in zijn soort in de omgeving van Delft, plat.

Surinaams-Hindoestaanse vrouwen Sharda Kandhai en Sharmilla Ramsamoedj gaven hun goedbetaalde banen op en begonnen het dagverblijf Nala waar moeders hun kinderen 24 uur per dag kunnen „herbergen”. Dit is slechts een begin voor de dames, ze willen een keten. „Daar ligt onze ambitie.”

Multi-culti successtory's

► HET AVC: EEN WERELDZAAK, NEDERLAND 3, 15.55-16.25 UUR

TEMIDDEN van alle verhalen over het failliet van de multiculturele samenleving, laat de NPS weer eens een positief geluid horen met de twaalfdelige serie 'Een wereldzaak'. Allochtone, en in een enkel geval ook autochtone ondernemers worden hierin gevolgd bij het runnen van hun bedrijf. Initiatiefneemster en eindredactrice Anita van der Stap was de overwegend negatieve berichtgeving over allochtone ondernemers in de pers een beetje beu: 'Als je de knipselmap openslaat zijn het vooral onderwerpen als fraude, belastingontduiking en faillissementen die de boventoon voeren. Maar er zijn ook genoeg allochtonen die het wel goed doen. Dat willen wij laten zien.'

In de reeks passeren de meest uiteenlopende successtory's de revue. Zoals die van de vrienden Lionel Haps (Surinamer) en Ilker Debekoglu (Turk) die we leren kennen in de eerste aflevering over starters. Zes jaar geleden openden ze een gezamenlijke spaarrekening om na hun opleiding aan de HES samen een bedrijf te kunnen beginnen. Inmiddels is het zover, en zijn ze na gedegen marktonderzoek begonnen met het importeren van porselein en lichtarmaturen uit Turkije. In een andere aflevering gaan de programmamakers op bezoek bij twee Surinaamse broers die acht jaar geleden een skihal openden in Eindhoven. Van der Stap: 'Die jongens hebben een gigantische investering moeten doen en hebben een tijdlang tegen de klippen op moeten vechten. "Als Surinamer moet je minstens twee keer zo goed kunnen skiën om serieus genomen te worden als instruc-

teur," zei een van hen. Maar ze hebben nu net hun lening afbetaald en de zaak draait uitstekend.' Behalve allochtonen die zich op wit terrein wagen, komen er ook Nederlandse ondernemers aan bod die zich op de allochtone markt richten. Melkveehouder Jan Hoogenboom bijvoorbeeld, die in Oudewater traditionele Turkse yoghurt fabriceert. Van der Stap: 'Die man hoorde van Turkse klanten dat zijn roomyoghurt precies leek op de yoghurt zij vroeger thuis aten. Hij is zijn product toen in de markt gaan zetten met een Turkse naam en verpakking, en inmiddels heeft hij zo'n beetje de hele Nederlandse markt voor ciftlik in handen.'

In de serie zien we allochtonen die actief zijn op alle mogelijke terreinen. Maar als ik om me heen kijk, zie ik allochtone ondernemers meestal een slagerijtje of groentewinkel openen.

Van der Stap: 'Het is inderdaad zo dat allochtonen nog steeds voornamelijk voor bepaalde beroepen kiezen, maar het is wel aan het veranderen. Turken werken traditioneel vooral in de horeca en de detailhandel, maar je ziet ze ook steeds vaker opduiken in de dienstverlening en handel. Er begint dus diversificatie op te treden. We hebben natuurlijk ook een beetje gezocht naar voorbeelden die je niet elke dag ziet. Het programma moest geen puur informatieve cursus ondernemen voor allochtonen worden. Wel hopen we dat er een voorbeeldwerking van uitgaat.'

HC

